

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11Co/201/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2118206110
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Arnouldová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2018:2118206110.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Arnouldovej a sudkýň JUDr. Daši Kontríkovej a JUDr. Ľubice Bundzelovej, v právnej veci žalobkyne: Mgr. L. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. N. XXA, A., právne zastúpenej: Prosman a Pavlovič advokátska kancelária, s.r.o., Hlavná 31, Trnava, proti žalovanému: Mgr. L. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q. U. T., K. XXXX, t.č. bytom J. B. č. X, P. M. F., právne zastúpený Advokátska kancelária Bečarik & partners, s.r.o., Letná 37, Spišská Nová Ves, o návrhu žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 20. júla 2018, sp.zn. 39C/67/2018-88, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **m e n í** tak, že **z a k a z u j e** žalovanému vstupovať do rodinného domu a garáže na ul. G. N., s.č. XXXX/ XXA v A., nachádzajúceho sa na parcele registra „C“ p.č. 10801/369, zastavané plochy a nádvorcia o výmere 151 m², ako aj na príslušené pozemky registra „C“ - p.č. 10801/482, zastavané plochy a nádvorcia o výmere 78 m², - p.č. 10801/346, orná pôda o výmere 97 m², - p.č. 10801/368, orná pôda o výmere 31 m², všetky nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXXX, pre kat. územie A., obec A., okr. Trnava a **z a k a z u j e** žalovanému približovať sa k žalobkyni na vzdialenosť kratšiu ako 15 metrov, s výnimkou účasti na procesných úkonoch v občianskom civilnom procese, trestnom konaní alebo v priestupkovom konaní, na ktoré bude žalovaný predvolaný, v rozsahu nevyhnutnom na jeho riadnu účasť na týchto úkonoch.

II. Vo zvyšnej časti odvolací súd napadnuté uznesenie **p o t v r d z u j e** .

III. Žalobkyňa má právo na náhradu trov konania v rozsahu 33%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Uznesením, napadnutým odvolaním, súd návrh žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol (výrok I.) a žalovanému náhradu trov konania nepriznal (výrok II.).

2. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil aplikáciou ustanovenia § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 325 ods. 2 písm. f), § 325 ods. 2 písm. g), § 325 ods. 2 písm. h), § 326 ods. 1, ods. 2, § 328 ods. 1, ods. 2, § 329 ods. 1, ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), vecne dôvodil, že žalobkyňa sa návrhom podaným na dňa 19.07.2018, domáhala nariadenia neodkladného opatrenia v zmysle ustanovení § 325 ods. 2 písm. f), g) a h) Civilného sporového poriadku, ktorým by súd uložil žalovanému, aby nevstupoval do rodinného domu a garáže na ul. G. N., s.č. XXXX/ XXA v A., nachádzajúceho sa na parcele registra „C“ p.č. 10801/369, zastavané plochy a nádvorcia o výmere 151 m², ako aj na príslušené pozemky registra „C“ - p.č. 10801/482, zastavané plochy a nádvorcia o výmere 78 m², - p.č. 10801/346, orná pôda o výmere 97 m², - p.č. 10801/368, orná pôda o výmere 31 m², všetky nehnuteľnosti sú zapísané na LV č. XXXXX, pre kat. územie A., obec A., okr. Trnava, aby sa nepribližoval k žalobkyni na vzdialenosť menšiu ako 15 m a nekontaktoval žalobkyňu písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami a to všetko s účinnosťou od 25.08.2018 s odôvodnením, že so žalovaným, s ktorým je v rozvodovom konaní, viedli domácnosť v označenom rodinnom dome do konca januára 2017,

odvtedy tam býva iba žalobkyňa s ich maloletým synom, nar. XX.XX.XXXX. Žalovaný trpí dlhodobými zdravotnými a psychickými problémami, ktoré sa zhoršili najmä po narodení ich maloletého syna, správa sa násilne, a žalobkyňa sa bojí o život a zdravie svoje i ich syna. Prvé náznaky násilného správania voči nej sa prejavili už v roku 2002 iracionálnymi hrozbami, neskôr sa začalo psychické násilie prejavovať aj fyzickým napádaním žalobkyne. Postupne sa jeho psychický stav zhoršoval, užíval alkohol vo vysokej miere, stupňovalo sa jeho násilné správanie a situácia sa vyhrotila a stala trvale neznesiteľnou po pôrode maloletého syna, kedy sa žalovaný vyhrážal žalobkyni zabitím, fyzickou likvidáciou, hrubo a intenzívne jej nadával, že zabije samého seba, aby nemusel žalobkyňu a nakoniec, že zabije seba a žalobkyňu zoberie so sebou, že pôjde po žalobkyni veľmi tvrdo, že žalobkyňu zničí. Týmto všetkým vyvolal u žalobkyne veľký strach, obavu o život maloletého syna a obavu aj o vlastný život. Žalobkyňa dlhodobo žila v strachu a pod psychickým nátlakom. Psychické a fyzické násilie vykonával žalovaný aj v prítomnosti maloletého syna, na ktorého psychický a duševný vývoj uvedené správanie malo negatívny dopad. V decembri 2016 začal maloletý syn plakať, čo bolo impulzom pre agresívne správanie žalovaného, ktorý sa začal žalobkyni opätovne vyhrážať, že ju zabije, konkrétne elektrickým káblom, chytil ju pod krk a táto mala dôvodnú obavu, že svoje hrozby dokoná, následne požil väčšiu dávku liekov a alkoholu súčasne, na čo žalobkyňa zavolała rýchlu zdravotnú pomoc. Dostavila sa i hliadka Policajného zboru SR, avšak žalovaný sa začal správať naoko kľudne a všetko sa týmto spôsobom uhralo. Nasledujúci deň žalovaný zopakoval svoje správanie z predchádzajúceho dňa, bol agresívny, verbálne urážal žalobkyňu a opäť požil väčšie množstvo liekov v kombinácii s alkoholom. V strachu o jeho život zavolała žalobkyňa rýchlu zdravotnú službu a žalovaný bol následne takmer 2 týždne hospitalizovaný vo Fakultnej nemocnici v Trnave od 11.12.2016 do 22.12.2016, ani po návrate však nebol v poriadku, tvrdil, že žiadne lieky už brať nebude a už sa nikdy nevráti na psychiatriu. Začiatkom roka 2017 sa agresívne správanie žalovaného opakovalo s rovnakým priebehom, kedy žalovaný verbálne agresívnym spôsobom útočil na žalobkyňu, obviňoval ju za svoje psychické problémy, vyhrážal sa, že žalobkyňu zabije, zničí a že po nej pôjde veľmi tvrdo, zahnal sa na ňu, hoci držala maloletého syna v náručí. Opätovne bol hospitalizovaný vo Fakultnej nemocnici Trnava od 20.01.2017 do 27.01.2017 a po návrate žalovaného z nemocnice bola žalobkyňa rozhodnutá, že ujde zo spoločnej domácnosti, nakoľko mala dôvodnú obavu o život a zdravie maloletého syna a svoj vlastný život a zdravie. Žalovaný však sám na požiadanie žalobkyne spoločnú domácnosť opustil, ale po odchode sa jej znova vyhrážal prostredníctvom telefonických hovorov a sms správ, kde napríklad uviedol „keď to chceš krvavo, budeš to mať krvavo.“ Dňa 08.04.2017 žalovaný prišiel do domu, kde žije žalobkyňa s maloletým synom, aby mu táto ukázala dieťa, žalobkyňa sa ho ale stále bojí z dôvodu jeho agresivity voči nej aj maloletému dieťaťu a psychickej choroby žalovaného a maloletý syn sa sám bránil voči styku so žalovaným a tým ho aj zmaril a privolaná policajná hliadka žalovaného vykázala zo spoločného obydľia. V snahe chrániť seba i dieťa pred žalovaným a jeho agresívnym a násilným správaním a podala na neho trestné oznámenie a toho času je voči nemu vedené trestné stíhanie pod ČVS: ORP-840/01-TT-TT-2017. Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Trnave, odbor kriminálnej polície, žalobkyňu dňa 12.02.2018 upovedomilo, že začalo trestné stíhanie vo veci zločinu týrania blízkej a zverenej osoby v zmysle § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona v spojení s § 208 ods. 3 písm. b) Trestného zákona, ktorého sa má dopúšťať žalovaný, ktoré je vedené pod ČVS: ORP-1751/1-VYS-TT-2017. Vo trestnom konaní ČVS: ORP-1751/1-VYS-TT-2017 bolo nariadené znalecké dokazovanie, ktorého závery potvrdzujú vysokú pravdepodobnosť domáceho násilia.

Žalobkyňa k návrhu pripojila výpis z listu vlastníctva č. XXXXX, lekárske správy Dr. U. zo dňa 12.1.2017, tiež zo dňa 26.04.2017 a správu Dr. N. zo dňa 28.06.2015 potvrdenie o podaní návrhu na rozvod manželstva, potvrdenie o vykázaní zo spoločného obydľia zo dňa 8.4.2017, prepúšťaciu správu FN TT z hospitalizácie trvajúcej od 11.12.2016 do 22.12.2016, prepúšťaciu správu FN TT z hospitalizácie trvajúcej od 20.01.2017 do 27.01.2017, rodný list maloletého, sobášny list, upovedomenie OR PZ TT o odstúpení trestného stíhanie zo dňa 31.10.2017, upovedomenie OR PZ TT o začatí trestného stíhanie zo dňa 12.02.2018, textové správy adresované žalobkyni, "výpovede" Q. Q., A. R., T. T. (Q.), B. L., uznesenie o pribratí znalca, znalecký posudok č. 4/2018, navrhla tiež vykonať dokazovanie pripojením súvisiacich spisov vrátane vyšetrovacích.

3. Súd prvej inštancie z pripojených spisov 21C/38/2017 a 11C/47/2017 zistil, že uznesením č.k. 21C/38/2017-32 zo dňa 21.04.2017 bolo žalovanému uložené dočasne nevstupovať do nehnuteľnosti, nepribližovať k žalobkyni na vzdialenosť menšiu ako 15 metrov, nekontaktovať žalobkyňu písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami, a toto uznesenie zaniklo právoplatným skončením konania vedeného pod sp. zn. 11C/47/2017 dňa 25.11.2017. Následne uznesením č.k. 31C/37/2017-43 zo dňa 24.11.2017 žalovanému bolo uložené nevstupovať do nehnuteľnosti, nepribližovať sa k žalobkyni na vzdialenosť menšiu ako 15 metrov, s výnimkou konania

pred súdmi a orgánmi činnými v trestnom konaní, nekontaktovať žalobkyňu písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami, s výnimkou v rozsahu nevyhnutnom na realizáciu súdom upraveného styku žalovaného s maloletým L. L., nar. XX.X.XXXX s platnosťou tohto neodkladného opatrenia po dobu 9 mesiacov odo dňa vydania. Súd sa tiež oboznámil s listinnými dôkazmi predloženými žalobkyňou (výpis z listu vlastníctva č. XXXXX, lekárske správy Dr. U. zo dňa 12.1.2017, tiež zo dňa 26.04.2017 a správa Dr. N. zo dňa 28.06.2015 potvrdenie o podaní návrhu na rozvod manželstva, potvrdenie o vykázaní zo spoločného obydlija zo dňa 8.4.2017, prepúšťacia správa FN TT z hospitalizácie trvajúcej od 11.12.2016 do 22.12.2016, prepúšťacia správa FN TT z hospitalizácie trvajúcej od 20.01.2017 do 27.01.2017, rodný list maloletého, sobášny list, upovedomenie OR PZ TT o odstúpení trestného stíhania zo dňa 31.10.2017, upovedomenie OR PZ TT o začatí trestného stíhania zo dňa 12.02.2018, textové správy adresované žalobkyni, "výpovede" Q. Q., A. R., T. T. (Q.), B. L., uznesenie o pribratí znalca, znalecký posudok č. 4/2018) a dospel k záveru, že návrh žalobkyne nie je v čase rozhodovania súdu dôvodný.

4. Súd prvej inštancie konštatoval, že náležitosti návrhu neodkladného opatrenia a to opis rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov je zhodný s opisom skutočností, pre ktoré súd obmedzil trvanie neodkladného opatrenia v uznesení č.k. 31C/37/2017-43 zo dňa 24.11.2017 na dobu 9 mesiacov, majúc za to, že v tejto dobe by mohlo dôjsť k stabilizácii situácie medzi žalobkyňou a protistranou, s čím sa stotožnil aj odvolací súd uznesením 25Co/35/2018-120 zo dňa 26.02.2018. Navrhovateľka ako nové skutočnosti uvádza začatie trestného stíhania voči žalovanému za zločin týrania blízkej a zverenej osoby, ktoré prebiehalo už v čase nariadenia v súčasnosti platného neodkladného opatrenia, pričom v danej trestnej veci nebolo vznesené obvinenie. Dohad žalobkyne o vysokom predpoklade, že bude v tejto trestnej veci žalovanému vznesené obvinenie súd nepovažoval za rozhodujúci, keď ani prípadné vznesenie obvinenia automaticky neznamená osvedčenie dôvodnosti nároku. Závery Znaleckého posudku č. 4/2018, podľa ktorých k domácemu násiliu dochádzalo, môžu byť relevantné pre trestné konanie. Písomné prehlásenia svedkov takisto opisujú udalosti z rokov 2016 a 2017 a súd mal za to, že bezodkladná úprava pomerov v uznesení č.k. 31C/37/2017-43 zo dňa 24.11.2017 na dobu 9 mesiacov zastabilizovala situáciu medzi žalobkyňou a protistranou natoľko, že ďalšie nariadenie a trvanie neodkladného opatrenia už nie je potrebné. Uvedené potvrdzuje aj skutočnosť, že rozsudkom č.k. 32P/60/2017-156 zo dňa 28.11.2017 sa žalovaný zaviazal, že nebude kontaktovať maloletého syna až do právoplatného skončenia konania o rozvode manželstva vedeného pod sp. zn. 39P/6/2017, ako aj to, že manželke nechce robiť zle a že ju nebude kontaktovať. Súd zohľadnil aj to, že žalovaný sa presťahoval do P. M. F., čo potvrdzuje uvedenie jeho adresy na doručovanie pošty žalobkyňou v samotnom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 18.07.2018. Súd konštatuje, že v čase rozhodovania súdu je stále v platnosti uznesenie č.k. 31C/37/2017-43 zo dňa 24.11.2017 v spojení s uznesením 25Co/35/2018-120 zo dňa 26.02.2018, pričom v čase rozhodovania súdu nie je osvedčená ani potreba neodkladnej úpravy pomerov, keď žalobkyňa sa domáha nariadenia neodkladného opatrenia s účinnosťou od 25.08.2018 a pre súd je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia (§ 329 ods. 2 CSP). Žalobkyňa nepreukázala žiadne nové skutočnosti, ktoré by odôvodňovali trvanie nároku na neurčitý čas, keď v súčasnosti podľa názoru súdu neexistuje ohrozenie fyzickej integrity žalobkyne. Súd sa, podobne ako v uznesení č.k. 31C/37/2017-43 zo dňa 24.11.2017, nestotožnil s názorom žalobkyne, že je potrebné nariadiť neodkladné opatrenie bez obmedzenia doby trvania z dôvodu proporcionality, keď má za to, že žalovaný sa jednak na základe v minulosti nariadených neodkladných opatrení, ako aj na základe vlastného vyjadrenia, že nebude žalobkyňu, ani jej maloletého syna kontaktovať a presťahovania do P. M. F., prispôobil danej situácii a lehota 9 mesiacov, ktorá uplynie dňa 24.08.2018 bude dostatočne dlhou dobou na stabilizáciu situácie. Žalobkyňa nepreukázala, že hrozí vážne riziko, že žalovaný ju bude kontaktovať, vyhľadávať jej prítomnosť a snažiť sa o vstup do jej obydlija. Žalobkyňa neosvedčila potrebu neodkladnej úpravy, dôvodnosť, ani trvanie nároku a preto súd jej návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol a zároveň rozhodol o náhrade trov konania v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého by mal priznať náhradu trov konania žalovanému, avšak možnosť priznania náhrady vylučovalo to, že mu v tomto konaní preukázateľne žiadne účelne vynaložené výdavky ako trovy konania nevznikli.

5. Proti tomuto rozhodnutiu podala v zákonnej lehote žalobkyňa odvolanie dôvodiac tým, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov a zistených skutočností k nesprávnym skutkovým zisteniam, resp. súd zistený skutkový stav vyhodnotil spôsobom, ktorý nezabezpečuje ochranu ohrozených práv žalobkyne. Súd prvej inštancie o návrhu rozhodol takým spôsobom, akoby žalovaný bol osobou, ktorá netrpí závažnými psychickými ochoreniami, ktoré spôsobujú veľmi závažnú (ba až nebezpečnú) emočnú

nestabilitu. V tomto prípade však žalovaný trpí emočne nestabilnou poruchou osobnosti hraničného typu a bipolárnou poruchou osobnosti (teda mániodepresiou) a za to je invalidizovaný, čiže už niekoľko rokov poberá psychiatrický invalidný dôchodok. Nejedná sa o stav prechodný, ktorý je možné na dlhšiu dobu stabilizovať alebo zvrátiť, pričom v jeho osobnosti sú prítomné negatívne zložky ako impulzivnosť, nerozvážnosť, násilné chovanie, vyhrážanie sa blízkym osobám a okoliu, agresivita, atď., čo je veľmi rizikové najmä pre žalobkyňu, jej život a zdravie i telesnú a duševnú integritu a to isté platí pre ich spoločného syna, o ktorého sa žalobkyňa stará. Následkom uvedeného je správanie žalovaného extrémne nevyspytateľné, zároveň emočná zaťažiteľnosť žalovaného je skutočne minimálna a len bežné životné situácie (ktoré sú zároveň negatívneho, alebo dokonca napr. i pozitívneho charakteru), sú u neho spravidla príčinou nevhodných a nepredvídateľných reakcií násilného a agresívneho chovania. Aktuálne je vedené trestné stíhanie vo veci, kde v krátkom čase pravdepodobne bude voči žalovanému vznesené obvinenie (čo znamená ďalšie výsluchy atď.), jeho psychický stav bude podrobený znaleckému skúmaniu, v konaní o rozvod manželstva budú nariadené ďalšie pojednávania atď., ktoré záťažové situácie u žalovaného s veľkou pravdepodobnosťou blížiacou sa istote zapríčinia nepredvídateľné a negatívne správanie, z ktorého rizika má žalobkyňa neustály každodenný strach, keďže sa jej vyhrážal zabitím a likvidáciou. Žalobkyňa sa odvoláva na skutočnosť, že s ním žila a vie, čoho je schopný, opätovne poukazuje na to, že len bežný plač dieťaťa u neho spôsobí emočný záchvat, čo bolo v konaní preukázané predložením lekárskeho správ. Za takejto situácie je vylúčené, aby situácia mohla byť zastabilizovaná tak, ako to predpokladá súd prvej inštancie. To je možné len u osoby netrpiacej závažnými psychickými poruchami ako žalovaný. Zastabilizovanie situácie v danom prípade je možné, ak vôbec, až po určitom čase, najskôr však po ukončení všetkých súdnych konaní. Práve toto blížiac sa záťažové obdobie potrebuje žalobkyňa mať k dispozícii vydané neodkladné opatrenie, ktoré ju pomôže účinne chrániť, rovnako ako ich dieťa pred akýmkoľvek negatívnym pôsobením žalovaného v najbližšom období, keď žalobkyňa naďalej potrebuje mať zachovanú duševnú integritu, najmä pre výchovu svojho syna, ktorý bude mať ešte len dva roky. Útokov na svoju osobu zažila žalovaná veľa, a vo vysokej intenzite a nechce aj v súčasnosti tráviť život na úteku pred žalovaným, ale má záujem zotrvať vo svojom aktuálnom bydlisku. Na ochranu žalobkyne v tejto situácii nepostačuje len tá skutočnosť, že žalovaný sa aktuálne zdržuje v P. M. F. a to najmä na vzdialenosť medzi A. a P. M. F., ktorá nie je neprekonateľná, ale najmä z dôvodu, že súdne pojednávania aj trestné konanie budú prebiehať v Trnave. Navyše sa žalovaný môže kedykoľvek zdržiavať na adrese trvalého pobytu v K., čo je v okrese Nové Mesto nad Váhom, ako i na adrese svojho ďalšieho pobytu vo F., kam chodieval na lekárske kontroly. Je preto nutná jednoznačná ochrana žalobkyne, ktorá trpí strachom, obavami a úzkosťami pod tlakom z očakávania udalostí a činov žalovaného, pričom doterajšie udalosti boli pre ňu také negatívne, že bola pripravená na útek. Nie je preto v súlade s dobrými mravmi, aby bola takémuto tlaku opätovne vystavená, resp. aby žila na úteku. Nevydaním neodkladného opatrenia môže u nej dôjsť k trvalému naštreniu aj jej psychického zdravia a integrity. Odvolateľka pripomína, že zo znaleckého posudku vyplýva tiež zistená závislosť na alkohole u žalovaného, ktorý svoje lieky zapíjal alkoholom a následne sa správal extrémne nebezpečne. Žalobkyňa je toho názoru, že nariadenie neodkladného opatrenia je v súčasnosti jedinou jej ochranou voči nepriaznivým vplyvom žalovaného, keďže tento si je zrejme vedomý, že pri porušení jeho povinností v zmysle nariadeného neodkladného opatrenia sa môže dopustiť trestného činu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 Trestného zákona. Žalobkyňa navrhuje nariadenie tohto opatrenia s účinnosťou až od 25.8.2018 tak, aby jeho vydaniu nebránila procesná prekážka (neodkladné opatrenie, ktoré zanikne ku dňu 24.8.2018) pričom odvolateľka uvádza, že lehota 9 mesiacov vôbec nepostačovala na akékoľvek, čo i len čiastočné stabilizovanie vzťahov strán sporu. Napokon uviedla, že žalovaný ju dňa 31.7.2018 kontaktoval prostredníctvom jej sestry a požadoval od nej riešenie situácie ohľadne zániku poistenia motorového vozidla, čo vzhľadom k výške úhrady 11,- eur s najväčšou pravdepodobnosťou bola len zámienka na jej kontaktovanie, z čoho vyplýva, že hrozí riziko ďalšieho kontaktovania. Na základe uvedeného navrhla odvolaciemu súdu, aby napadnuté uznesenie zmenil tak, že jej návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v plnom rozsahu vyhovie.

6. Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že všetky skutočnosti uvádzané v návrhu na vydanie neodkladného opatrenia i v odvolaní sú opakovaním doterajších podaní zo strany žalobkyne a síce predchádzajúceho návrhu na vydanie neodkladného opatrenia, podania návrhu na rozvod manželstva a tiež podania na určenie výživného za trvania manželstva. Tak, ako správne konštatuje okresný súd v napádanom rozhodnutí, žalovaný sa na pojednávaní dňa 28.11.2017 v konaní vedenom na Okresnom súde Trnava pod sp.zn. 32P/60/2017 vyjadril a zaviazal, že okrem manželky, teda žalobkyne, nebude vyhľadávať kontakt ani s maloletým synom, pokiaľ nebude vyhotovený znalecký posudok v konaní o rozvod manželstva a to najmä z dôvodu, aby nehrotil situáciu, ktorú žalobkyňa

vníma značne negatívne a chce počkať na výsledok znaleckého dokazovania, či žalovaný je alebo nie je nebezpečný pre svojho syna. Od tohto momentu žalovaný žalobkyňu žiadnym spôsobom nekontaktuje, nenavštevuje, a to žiadnym spôsobom a ani ich maloletého syna. Zároveň dopíňa, že napriek tomu, že predchádzajúce neodkladné opatrenie prestalo platiť dňa 24.8.2018, ani od tejto doby žalovaný žalobkyňu ani ich spoločného syna nekontaktoval, ani sa k nim nepriblížil. K ostatným skutočnostiam uvádzaným žalobkyňou sa žalovaný nemieni bližšie vyjadrovať, keďže ich považuje len za snahu provokovať ho. Navrhol, aby odvolací súd potvrdil uznesenie okresného súdu a priznal žalovanému náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

7. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 2 a § 357 písm. d/ CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie mu predchádzajúce v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné a napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné v súlade s ust. § 388 CSP zmeniť.

8. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp. zn. 39C/67/2018 je rozhodovanie o návrhu žalobkyne, ktorým žiadala uložiť žalovanému, aby nevstupoval do vyššie označeného rodinného domu A., v ktorom žije navrhovateľka (s ich maloletým synom) ako osoba, ktorej telesnú a duševnú integritu svojím konaním žalovaný ohrozuje (§ 325 ods. 2 písm. f) CSP), zároveň aby nekontaktoval žalobkyňu písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami (§ 325 ods. 2 písm. g/ CSP) a napokon, aby sa k nej nepribližoval na vzdialenosť kratšiu ako 15 m (§ 325 ods. 2 písm. h) CSP) a to všetko s účinnosťou od 25.08.2018 bez určenia doby trvania tohto neodkladného opatrenia.

9. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorý návrh žalobkyne v celosti zamietol ako aj závislého výroku o trovách konania.

10. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého uznesenia a celého spisového materiálu dospel na rozdiel od prvoinštančného súdu k záveru, že žalobkyňa osvedčila, že je potrebné bezodkladne upraviť pomery v zmysle ňou navrhnutého neodkladného opatrenia (i keď nie v celom rozsahu).

11. Podľa § 325 ods. 2 CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby f) nevstupovala alebo iba obmedzene vstupovala do domu alebo bytu, na pracovisko alebo iné miesto, kde býva, zdržiava sa alebo ktoré pravidelne navštevuje osoba, ktorej telesnú integritu alebo duševnú integritu svojím konaním ohrozuje, g) písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami úplne alebo čiastočne nekontaktovala osobu, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť takým konaním ohrozená, h) sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

12. V preskúmvanej veci z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalobkyňa a žalovaný sú manželmi, spoločnú domácnosť viedli v rodinnom dome na ul. G. N., s.č. XXXX/ XXA v A. a to do januára 2018, následne sa žalovaný v dôsledku vážne narušených vzťahov medzi manželmi odsťahoval. Žalobkyňa s ich maloletým synom L., nar. XX.XX.XXXX zostala bývať v dome. Z obsahu spisu ďalej vyplýva, že žalovaný je invalidizovaný pre psychiatrické ochorenia, keď trpí bipolárnou afektívnou poruchou a hraničnou poruchou osobnosti, opakovane sa u neho vyskytli suicidálne pokusy (intoxikáciou liekmi, obesením, otravou výfukovými plynmi), trpí abúzm alkoholu, labilnou emotivitou, afektívnymi prejavmi, depresívnymi náladami, čo vyplýva z lekárskeho správ, viaceré predložené dôkazy potvrdzujú aj to, že žalovaný liečebný režim nedodržiava, a sám sa netají s tým, že kombinuje lieky s alkoholom. Z dôvodov zhoršenia zdravotného stavu bol v r. 2016 a v r. 2017 hospitalizovaný na psychiatrickom oddelení Fakultnej nemocnice Trnava. Z obsahu spisu ďalej vyplýva, že žalovaný sa voči žalobkyňi správa násilne, spočiatku sa jednalo o psychické násilie, neskôr sa pridalo fyzické napádanie, pričom prejavy násilia a agresivity sa stupňovali, žalovaný sa vyhrážal žalobkyňi fyzickou likvidáciou, zabitím seba samého a pod. čím vyvolal u žalobkyne veľký strach o život svoj aj život ich maloletého syna. Aj po odsťahovaní sa z domu sa žalobkyňi vyhrážal prostredníctvom telefonických hovorov a sms správ (napísal jej napr. „ keď to chceš krvavo, budeš to mať krvavo“). Keď dňa 08.04.2017 žalovaný prišiel do domu, aby videl syna, bol pre svoje agresívne správanie políciou vykázaný zo spoločného obydlija, t.j. vyššie označeného rodinného domu na adrese G. N. č. XX/A v A., dvoru tohto rodinného domu ako aj vstupných brán a

to na dobu 10 dní. Žalobkyňa podala na neho trestné oznámenie o spáchaní prečinu nebezpečného vyhrážania, proti žalovanému je vedené trestné stíhanie, toto bolo z OO PZ Trnava postúpené na Odbor kriminálnej polície OR PZ Trnava pre podozrenie zo spáchania trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby, a žalobkyňa bola dňa 12.02.2018 upovedomená, že začalo trestné stíhanie v uvedenej veci. V tomto trestnom konaní bolo nariadené znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychológia, ktorý mal okrem iného posúdiť vierohodnosť výpovede žalobkyne ako poškodenej a posúdiť ako táto pociťuje správanie manžela. Znalec v posudku zo dňa 01.06.2018 okrem iného konštatoval, že u nej neboli zistené znaky pre konfabulácie ..., nebola zistená motivácia nehovoriť pravdu...správanie L. L. u nej spôsobovalo prežívanie silného strachu o seba a neskôr aj o svoje dieťa,...je vysoko pravdepodobné, že domáce násilie sa v jej rodine vyskytovalo, malo cirkulujúci charakter, stupňovalo sa a súviselo s dekompenzáciou psychickej poruchy u manžela.

13. Z obsahu spisu ďalej vyplýva, že z dôvodu osvedčenia potreby okamžitej úpravy pomerov Okresný súd Trnava už opakovane v minulosti obdobnému návrhu žalobkyne vyhovel, avšak v oboch prípadoch súd ohraničil trvanie neodkladného opatrenia. Najskôr tak urobil uznesením zo dňa 21.04.2017 sp. zn. 21C/38/2017-32, ktoré časovo ohraničil do rozhodnutia súdu vo veci samej (o vylúčenie žalovaného z užívania predmetnej nehnuteľnosti, ktorú žalobu zároveň uložil žalobkyni podať na súd v lehote 30 dní) a následne po jeho zániku, uznesením zo dňa 24.11.2017 sp. zn. 31C/37/2017- 43, v ktorom určil, že toto neodkladné opatrenie bude platiť po dobu 9 mesiacov odo dňa vydania, keď súd mal za to, že doba 9 mesiacov je dostatočne dlhá na zabezpečenie žalobkyňou žiadaného pocitu bezpečia a počas tejto doby možno predpokladať, že dôjde k vyriešeniu vzájomných rozporov a stabilizácii situácie, navyše nariadenie neodkladného opatrenia bez časového obmedzenia by podľa názoru súdu nebolo proporcionálne a neúmerne by zaťažilo žalovaného.

14. Žalobkyňa podala ďalší návrh na nariadenie neodkladného opatrenia dňa 19.07.2018 v súvislosti s blížiacim sa koncom platnosti predchádzajúceho, v obave o svoj život a zdravie, nakoľko súdne spory medzi manželmi pokračujú a k stabilizácii vzťahov medzi stranami sporu nedošlo. Tento návrh bol v celosti zamietnutý odvolaním napadnutým uznesením, keď súd prvej inštancie konštatoval, že navrhovateľka neodkladného opatrenia opisuje skutkový stav zhodne ako vo svojich minulých návrhoch, dohad žalobkyne o vysokom predpoklade, že v trestnej veci bude vznesené obvinenie súd nepovažoval za rozhodujúce, keď ani vznesenie obvinenia automaticky neznamená osvedčenie dôvodnosti nároku, závery znaleckého posudku, podľa ktorých dochádzalo k domácemu násiliu, sú relevantné pre trestné konanie , udalosti opisované svedkami spadajú do obdobia rokov 2016 a 2017 a doba 9 mesiacov dostatočne zastabilizovala situáciu takže ďalšie trvanie neodkladného opatrenia nie je potrebné.

15. Odvolací súd po oboznámení sa so spisovým materiálom nezdieľal názor prvoinštančného súdu a súhlasí so žalobkyňou, že sú tu dôvody na nariadenie požadovaného neodkladného opatrenia (aj keď nie v celom rozsahu) a to vzhľadom na okolnosti prípadu, kedy bolo osvedčené jednak agresívne správanie žalovaného, ohrozujúce duševnú ako aj telesnú integritu žalobkyne pri súčasne preukázanej prítomnosti psychiatrického ochorenia u žalovaného, pod vplyvom ktorého koná iracionálne a nepredvídateľne. Hoci konkrétne prejavy násilného správania žalovaného spadajú do minulého obdobia, toto nemôže viesť súd k záveru, že hrozba odpadla, keď naopak, možno dôvodne usudzovať, že práve existencia doterajších neodkladných opatrení žalobkyňu pred ďalšími prejavmi agresívneho správania zo strany žalovaného ochránili. Neposkytnutie tejto ochrany do budúcnosti poskytuje žalovanému priestor na opätovné prejavy násillia, vyhrážania a zastrasovania žalobkyne, ktorá preukázateľne pod vplyvom jej minulých skúseností so žalovaným trpí strachom zo žalovaného a obavami o svoj život a zdravie, resp. aj život a zdravie maloletého L., ktorý s ňou býva. Bolo by nelogické vyčkávať po zániknutí predchádzajúceho neodkladného opatrenia, kým žalovaný realizuje ďalšie útoky na duševnú alebo fyzickú integritu žalobkyne, aby si mohla podať nový návrh. Žalobkyňa dostatočne osvedčila, že takéto zásahy tu v čase, keď súdom chránená nebola, existovali, pričom dôvody na pretrvávajúce jej obavy sú tu aj naďalej. Treba uviesť, že vyhlásenie žalovaného, že nebude vyhľadávať kontakt s ňou ani ich maloletým synom, kým nebude vyhotovený znalecký posudok v konaní o rozvod manželstva, neposkytuje dostatočnú záruku, že žalovaný skutočne žalobkyňu a jej syna nebude vyhľadávať. Treba prihliadnuť na symptómy jeho ochorenia (emočnú nestabilitu, horšie zvládanie záťažee atď.), ktoré v kombinácii so stresovými situáciami súvisiacimi s prebiehajúcimi súdnymi konaniami (prípadne s výsledkami týchto súdnych konaní, pokiaľ by neboli v súlade s predstavami žalovaného) by mohli viesť k opätovným prejavom ohrozujúcim duševnú alebo telesnú integritu žalobkyne. Navyše nie je namieste ponechať na vôľu žalovaného ako agresora, aby rozhodol, dokedy ponechá žalobkyňu

na pokoji (či to bude do skončenia znaleckého dokazovania, alebo do skončenia niektorého súdneho konania o rozvod manželstva, prípadne do skončenia konania o vyporiadanie BSM a pod.). Už vôbec žiadnou zárukou ochrany žalovanej nie je potom skutočnosť, že žalovaný sa presťahoval do P. M. F., pretože nie je povinný sa tam zdržiavať, odhliadnuc od toho, že má aj iné možnosti bývania, a to aj v blízkosti žalobkyne, treba vziať tiež do úvahy, že má absolútnu voľnosť pohybu a v prípade, ak by žalobkyňa chcel vyhľadávať, uvedená vzdialenosť nepredstavuje reálnu prekážku.

16. Odvolací súd sa plne pridržiava záverov, vyslovených už v označených konaniach sp. zn. 21C/38/2017 a sp. zn. 31C/37/2017, že skutočnosti uvádzané žalobkyňou v návrhu sú skutočnosťami osvedčujúcimi potrebu úpravy pomerov strán sporu a hodnoverne osvedčujú dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Aplikácia neodkladného opatrenia v danom prípade je aktuálnym a účinným prostriedkom preventívneho riešenia problematiky násilia, poskytujúca ohrozenej osobe, ktorou žalobkyňa je, rýchlu ochranu, vďaka ktorej nemusí zotrvať v spoločnom obydli s násilnou osobou, ani nemusí opúšťať svoje obydlie, ak sa chce chrániť pred opätovnými útokmi násilnej osoby, nemusí žiť v strachu a obavách o svoj život a zdravie a nemusí sa zaťažovať hľadaním náhradného ubytovania.

17. Z uvedených dôvodov preto odvolací súd dospel k záveru, že je potrebné poskytnúť žalobkyni ochranu a zakázať žalovanému aj do budúcnosti vstup do jej obydli ako preventívne riešenie predchádzajúce možným škodám na psychickej a fyzickej integrite žalobkyne. Súd prvej inštancie síce správne konštatoval, že v čase rozhodovania súdu je stále v platnosti predchádzajúce neodkladné opatrenie, napriek tomu sa odvolací súd nestotožnil s jeho záverom, že žalobkyňa potrebu úpravy pomerov neosvedčila. Žalobkyňa si bola dobre vedomá toho, že v čase podania jej ostatného návrhu platilo ešte neodkladné opatrenie v zmysle uznesenia sp. zn. 31C/37/2017-43 zo dňa 24.11.2017 v spojení s uznesením odvolacieho súdu sp. zn. 25Co/35/2018-120 zo dňa 26.02.2018, ktoré malo trvať do 24.08.2018. Práve preto návrhom zo dňa 19.07.2018 žiadala nariadiť nové neodkladné opatrenie až počnúc dňom 25.08.2018, čo síce z procesného hľadiska nepredstavuje celkom štandardnú situáciu, treba však vziať do úvahy, že dôvodom podaného návrhu v predstihu bolo zabrániť tomu, aby zostala čo i len počas krátkej doby nechránená súdnym rozhodnutím, a k tomu by jednoznačne muselo dôjsť pokiaľ by podala návrh až dňa 25.08.2018, pričom žalobkyňa zároveň nedisponovala iným procesným nástrojom na ochranu jej práva. Toto by preto nemalo súd viesť bez ďalšieho k záveru, že navrhovateľka neodkladného opatrenia neosvedčila potrebu neodkladnej úpravy pomerov. Vzhľadom na individuálne okolnosti prejednávanej veci bol preto odvolací súd toho názoru, že uvedená procesná vada je menej závažná, ako odmietnutie poskytnutia ochrany osobe, ktorej psychická a fyzická integrita je ohrozovaná a preto ani táto nemohla mať za následok potvrdenie zamietajúceho rozhodnutia.

18. Rovnako bolo namieste vyhovieť tej časti návrhu žalobkyne, v ktorej požadovala zakázať žalovanému, aby sa k nej približoval na vzdialenosť kratšiu než 15 metrov. Tak ako bolo treba poskytnúť žalobkyni ochranu pred správaním žalovaného v jej obydli, rovnako bolo potrebné ochrániť ju aj mimo domu. Odvolací súd má za to, že žalobkyňa má právo v zmysle § 11 Občianskeho zákonníka na ochranu svojej osoby a pokiaľ považuje vzhľadom na existujúce a v konaní osvedčené skutočnosti priblíženie žalovaného k nej za zásah do vlastnej integrity, ktorý ju ohrozuje a neželá si ho v obave o svoje zdravie z dôvodu, že vzájomný kontakt je pre ňu násilného charakteru, postačuje to na to, aby súd vyhovel jej požiadavke a zakázal žalovanému približovať sa k nej na vzdialenosť kratšiu než 15 metrov s tým, že vymedzil výnimky, na ktoré sa tento zákaz nebude vzťahovať, ktoré umožnia ich stretávanie v konaní pred súdom, či orgánmi činnými v trestnom konaní, kde je bezpečnosť žalobkyne zaistená prítomnosťou úradných osôb, resp. polície.

19. Za nedôvodnú považoval však odvolací súd požiadavku žalobkyne, aby bolo žalovanému zakázané kontaktovať ju či už písomne, telefonicky, elektronickými prostriedkami alebo inak. Odvolací súd musel prihliadnuť na skutočnosť, že strany sporu majú spoločné maloleté dieťa, o ktoré sa toho času stará žalobkyňa, pričom žalovaný nebol pozbavený rodičovských práv. V tejto súvislosti poukazuje na znenie ust. § 28 Zákona o rodine, podľa ktorého súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, zastupovanie maloletého dieťaťa a správa majetku maloletého dieťaťa (ods. 1). Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa (ods. 2). Rodičovské práva a povinnosti vykonáva jeden z rodičov, ak druhý z rodičov nežije, je neznámy alebo ak nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu. Platí to aj v prípade, ak jeden z rodičov bol pozbavený rodičovských

práv a povinností, ak mu bol výkon jeho rodičovských práv a povinností obmedzený alebo pozastavený (ods. 3). Z uvedeného je zrejmé, že aj žalovaný, ktorý je otcom dieťaťa, má právo byť prítomný v živote svojho maloletého syna, a pokiaľ by aj nebol upravený zatiaľ styk otca s maloletým, má právo podieľať sa aspoň iným spôsobom na jeho výchove, kontaktovať sa primeranou formou s dieťaťom napr. telefonicky, poslaním pohľadnice, fotografií a pod., informovať sa o synovi a pod., čo by vzhľadom k veku dieťaťa, kedy je nutné sprostredkovanie takejto formy ich styku matkou, neprichádzalo vôbec do úvahy, ak by súd návrhu žalobkyne v tejto časti vyhovel. Odvolací súd pripúšťa, že síce aj formou písomného, telefonického či podobného kontaktu (ak by ho využíval na tieto účely) by mohol žalovaný zasahovať do psychickej integrity žalobkyne a spôsobovať jej stres, ovšem žalobkyňa má dostatočne účinné nástroje obrany tak, aby sa jej prípadné pokusy o útok takouto formou nedotkli, resp. dotkli len minimálne. Pokiaľ totiž žalovaný bude zneužívať právo jej kontaktu touto formou na útoky voči nej, má žalobkyňa možnosť kedykoľvek zmeniť telefónne číslo, prípadne hovory neprijímať a písomnosti od žalovaného nečítať. Na druhej strane žalovaný v súčasnosti nemá inú možnosť kontaktu s dieťaťom, budovania vzťahu s dieťaťom, ani získavania informácií o ňom, čo mu ako otcovi nemožno uprieť a pokiaľ bude maloletého prostredníctvom žalobkyne kontaktovať primeraným a slušným spôsobom, táto nemá dôvod žalovanému ako otcovi jeho práva odopierať. Odvolací súd tak intenzitu zásahu do jedného základného práva pomerovo s intenzitou zásahu do práva druhého a dospel k záveru, že vyhovie návrhu by bolo disproporčné a neprimeraným spôsobom by zasiahlo do práv žalovaného. Vychádzajúc z uvedeného bolo namieste potvrdiť rozhodnutie súdu prvej inštancie, pokiaľ v tejto časti návrh žalobkyne ako nedôvodný zamietol.

20. Pokiaľ ide o trvanie neodkladného opatrenia, odvolací súd bol toho názoru, že by nemalo byť časovo limitované, nakoľko v súčasnosti nie je možné ani predpokladať a už vôbec nie presne určiť, kedy dôjde k zastabilizovaniu vzťahov medzi žalobcom a žalovanou a kedy odpadne dôvod jeho ďalšieho trvania. Toto neodkladné opatrenie bude preto platiť od jeho vydania (keď na spätné určenie v zmysle návrhu od 25.08.2018 už niet opodstatnenie, keďže ide o dobu minulú a nie je osvedčená potreba takejto úpravy) bez časového určenia, napriek tomu však podľa názoru odvolacieho súdu neprimeraným spôsobom neobmedzí žalovaného. Ak sa žalovaný mienil dôsledne pridržovať jeho vyhlásenia nekontaktovať žalobkyňu, nemôže sa ho obmedzenie spočívajúce v tomto neodkladnom opatrení dotknúť, a zároveň pre prípad, že by tomu tak nebolo, toto rozhodnutie žalovanému znemožní ďalšie zásahy do imanentných zložiek osobnosti žalobkyne a to do jej psychickej a fyzickej integrity. Odvolací súd pripúšťa, že časom dôjde k vyriešeniu sporov medzi manželmi a takému ozdraveniu ich vzťahov, že ďalšie trvanie neodkladného opatrenia bude nedôvodné, v takom prípade nič nebráni žalovanému (prípadne žalobkyni), aby podal návrh na jeho zrušenie v zmysle § 334 CSP.

21. Vedený vyššie uvedenými úvahami odvolací súd podľa § 388 CSP napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmenil a návrhu žalobkyne vyhovel tak, ako je uvedené vo výroku I. tohto rozhodnutia a vo zvyšnej časti, teda v časti zamietajúcej návrh žalobkyne čo do trvania neodkladného opatrenia v období od 25.08.2018 do 03.10.2018, tiež v časti týkajúcej sa výnimky zo zákazu približovania sa počas tam špecifikovaného úradného styku, a napokon v časti požadujúcej zákaz kontaktovať žalobkyňu písomne, telefonicky, elektronickými prostriedkami alebo inak, považoval odvolací súd napadnuté uznesenie za vecne správne a preto ho za použitia ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

22. O trovách tohto konania (prvoinštančného aj odvolacieho) rozhodol súd v zmysle § 255 ods. 2 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP a § 396 ods. 2 CSP a priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 33%, keď z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia pozostávajúceho z troch samostatných výrokov (návrhov) bola úspešná iba v prvých dvoch, čo predstavuje čistý úspech žalobkyne 33%. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP)

23. Uvedené uznesenie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).